

Møterefereferat

Sak: Samarbeidsforum TSO/DSO 1/2022

Møtedato/sted:

3.2.2022/MS Teams

Deltagere:

Johannes Kristoffersen
 Harald Andreassen
 Johan Hernes
 Peter W Kirkebø
 Johannes Waatevik
 Margrethe Slinde
 Åshild Helland
 Frank Boholm
 Jon Eilif Trohjel
 Kristoffer Sletten
 Eivind Gramme
 Trond Eriksen
 Otto Rustand
 Jens Tore Holene
 Lisbeth Vingås
 Kristin Lind
 Knut Lockert
 Torfinn Jonassen
 Jørgen Tjersland
 Gunnar G. Løvås
 Martha Marie Øberg
 Christina Sepulveda
 Bjørg Bogstrand
 Bengt Otto Øverli (sak 3)
 Nils Martin Espegren (sak 4)

Arva
 Arva
 Tensio N
 Mørenett
 Sygnir
 BKK Nett
 Lnett
 Lnett
 Agder Energi Nett
 Agder Energi Nett
 Lede
 Glitre Energi Nett
 Glitre Energi Nett
 Elvia
 Elvia
 Energi Norge
 Distriktsenergi
 RME
 RME
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett

Møteleder:

Gunnar G. Løvås

Fraværende: Norgesnett, Hålogaland
 Kraft Nett og Føie

Ref. dato: 2022.02.14

Neste møte: Mai 2022

1	Videreutvikling av Samarbeidsforum (foiler 2-18) Innlegg Statnett (foiler 2-18) Statnett ser fortsatt behov for tett samarbeid mellom nettselskapene for å møte forventningene til oss i forbindelse med det grønne skiftet. Et eksempel er tilknytning på vilkår, men også flere av de temaene Samarbeidsforum har jobbet med tidligere er fortsatt aktuelle. Statnett presenterte sine vurderinger knyttet til videreføring av Samarbeidsforum og foreslo følgende: • videreføre Samarbeidsforum som et temabasert forum • beholde dagens deltakelse

	• avgrense temaene og fokusere på temaer som er relevante i et forum mellom nettselskapene Innlegg Energi Norge (foil 9-14) Energi Norge støttet Statnetts forslag, og ser at samarbeid kommer til å bli enda viktigere fremover. Det grønne skiftet er krevende både for driften og tilknytning. Det grønne skiftet skjer i stor grad nede i systemet, men det er viktig at Statnett og systemansvarlig legger til rette for det. Energi Norge understreket viktigheten av dialog for å forstå hverandres utfordringer. Energi Norge ønsker at Samarbeidsforum brukes til å både løse praktiske problemer og utvikle regelverksforståelse. Eksempler på temaer de ønsker å ta opp: • Informasjonsutveksling: Dette er sentralt i samarbeidet mellom TSO/DSO. • Risiko: De pekte på at Statnett kanskje bør vurdere økt risiko i driften. Hvis tilknytninger skal vente på N-1 overalt vil det ta lang tid. Hvorfor har andre nettselskap ulik tilnærming til dette enn Statnett? • Ansvarsfordeling: Må Statnett ha informasjon om alle små tilknytninger? Må Statnett godkjenne koblingstillatelser, også de som ikke påvirker overliggende nett? • Erfaringsutveksling og transparens i avtaler med vilkår om forbruksbegrensning Innlegg fra Distriktsenergi (foil 15-18) Distriktsenergi mener at Samarbeidsforum har fungert godt. De støtter at Samarbeidsforum bør være temabasert med fokus på handling. Grenselandet DSO/TSO er under utvikling, viktig med god oversikt over problemstillinger og mulige løsninger for å gjøre dette best mulig. Alle temaer som løfter den samlede kapasiteten i nettet bør kunne diskuteres i forumet, for eksempel tilknytning på vilkår, anskaffelser og bruk av fleksibilitet og utfordringer rundt digitalisering TSO/DSO. De pekte på at KILE-utfordringer også bør kunne være tema siden det legger føringer for hvordan nettet driftes. De mente også at man ikke bør utelukke at temaer utover opprinnelig avgrensning kan bli drøftet i forumet på et senere tidspunkt. Nyttig at RME deltar. Runde rundt bordet Flere nettselskap støttet i forslaget, men var i likhet med bransjeorganisasjonene opptatt av at avgrensningen ikke utelukker temaer som er viktige for å få på plass et godt TSO/DSO-samarbeid.
2	RME informerte (egen pdf) <u>a) - Nøytralitet og håndtering av markedssensitiv informasjon</u> Som ledd i å se hva som skal til for at markedssensitiv informasjon kan gjøres tilgjengelig for nettselskapene har RME fått utarbeidet en rapport. Den kommer med ni anbefalte krav til håndtering av markedssensitiv informasjon, samt virkemidler for å sikre at nettselskapene oppfyller kravene. RME ønsker nå tilbakemeldinger fra nettselskapene på forslagene i rapporten, og ba om synspunkter på tidsfrist 15. mars. RME har i dag ingen forskriftshjemmel for slike retningslinjer. De ønsker også innspill på om nettselskapene seg imellom kan etablere standardavtaler og løse dette slik. <i>Innspill til RME</i> Flere pekte på at det er viktig at retningslinjene kommer på plass raskt slik at man får delt markedssensitiv informasjon. Et nettselskap pekte på at forslagene var ganske inngripende, og at RME burde vurdere forholdsmessighet - hvor strengt dette er sammenlignet med informasjon som er unntatt offentligheten av sikkerhetsmessige hensyn. De ønsket mer overordnede og håndterbare føringer.

	<u>b) – Kapasitet til vanlige strømkunder</u> RME orienterte om et infoskriv som ble publisert i desember 2021 om kapasitet til vanlige strømkunder. I deler av strømnettet er det begrenset kapasitet til å koble på nye strømkunder. Hovedregelen er at strømkunder skal kobles på fortløpende, men RME presiserer at nettselskapene kan holde av noe kapasitet til vanlige strømkunder. Med vanlig forbruk mener RME tilknytning av boliger, fritidsboliger og næring med begrenset effektuttak. Det vil være opp til det enkelte nettselskap å fastsette mer detaljerte kriterier for hvilke type tilknytninger nettselskapet ser det hensiktsmessig og holde av kapasitet til. Uenigheter kan bringes inn til RME. Lenke til saken på RMEs nettsider Det ble etterlyst tydeligere føringer fra RME på hva som anses som alminnelig forbruk, da større deler av samfunnet vil bli avhengig av strøm, eks. ladeinfrastruktur i en fossilfri bilpark. RME svarte at det er vanskelig å skille etter formål. Forslag til hvordan man evt. kan skille mellom strøm til ulike formål er et mer politisk spørsmål som bør spilles inn til strømnettutvalget. Lenke til strømnettutvalgets nettside <u>Forum for digital samhandling</u> RME orienterte også kort om arbeidet med forum for digital samhandling, ref. innlegg på forrige møte. De forklarte at de i første omgang fokuserer på modellering. De jobber blant annet i arbeidspakker i Digin. De har sparret en del med noen nettselskaper underveis.
2	Områdeplaner (foil 20-29) Statnett informerte om pågående arbeid med områdeplaner. Områdeplanene skal bidra til helhetlige løsninger, forutsigbar nettutvikling og effektiv prosjektgjennomføring. Statnett har satt som mål å ha klart første versjon av områdeplaner for hele landet i løpet av 2022. Statnett understreket at ambisjonsnivået er høyt. Områdeplanene vil bygge på prosesser og dialog vi allerede har, blant annet samarbeidet om Kraftsystemutredninger (KSU). Statnett legger også opp til arbeidsmøter med DSOene, og dialogmøter med lokale myndigheter og organisasjoner. Det kom innspill om at det er viktig med forventningsstyring. Områdeplaner vil ikke i alle tilfeller gi raskere nettutbygging. Det ble også pekt på at det er flott at Statnett tenker å spille på eksisterende fora.
4	Avtaler med tilknytning med vilkår Videreutvikling – noen tanker om veien videre - Statnett (foil 30-33) Statnett er positive til bruk av vilkår om forbruksbegrensning, og opplever stor interesse i hele landet. Statnett er i dialog om flere steder, og høster erfaring fra inngåtte avtaler. Regionale nettselskaper har en nøkkelrolle siden de fleste kundene knytter seg til på lavere nettnivåer. Statnett har inngått tre avtaler med vilkår med regionale nettselskaper. Dette gir mye læring som vi tar med oss videre. Fremover vil Statnett jobbe sammen med nettselskaper for å få på plass rammer for hvordan bransjen kan ta i bruk automatiske løsninger i forbindelse med avtaler med vilkår. Gode løsninger for deling av informasjon mellom Statnett og andre nettselskaper er også viktig. Statnett pekte også på at standardisering er et spor å fortsette på for å unngå at det blir for krevende å følge opp avtalene.

	Erfaringer så langt - Agder Energi Nett (AEN) (foil 34-45) Tilknytning med vilkår er et virkemiddel AEN ønsker å ta i bruk for å øke utnyttelsen av nettet. Det er viktig at dette gjøres på en måte som er håndterbar i drift. Driftsmiljøet i AEN har en viktig rolle i å håndtere avtalene med vilkår. Hittil har AEN inngått en overordnet avtale med Statnett som regulerer forutsetningene for at DSO kan tilknytte økt eller nytt uttak. Innenfor disse rammene inngår de avtaler med kundene. AEN fremhevet at godt og tett samarbeid både på analysesiden og i dialog med driftsmiljøene hos Statnett og AEN var en viktig forutsetning for å få på plass avtalene. AEN har satt noen avgrensninger med tanke på type kunder som får tilbud om dette, og hvilke typer utkoblinger som er aktuelle. De ser behov for å utvikle automatisk håndtering slik at avtalene blir enklere å håndtere. De planlegger å koble ut kundene etter Last Inn – First Out (LIFO) prinsippet. AEN har en pågående diskusjon av hvilken rekkefølge ulike virkemidler bør tas i bruk for å sikre best mulig utnyttelse av nettet. Det bør lages prinsipper for dette i forkant slik at det er tydelig for operatører hva de skal gjøre. Erfaringer så langt - Lede (foil 46-55) Lede peker på at tilknytning med vilkår om forbruksbegrensning er et viktig nytt verktøy for å kunne knytte på kunder når nettet i utgangspunktet er fullt. De er opptatt av at det ikke må bli for komplisert for kunden å forstå sine vilkår for tilknytning, og at involverte netteiere må koordinere seg og levere et samlet og standardisert produkt. De mener også at nettselskapene bør få et tydelig mandat til å etablere automatiske løsninger – ellers blir det krevende å få utnyttet ordningen. Lede har inngått en avtale med vilkår for en kunde som skal knyttes til via distribusjonsnettet til en annen netteier. De ser stor nytte av å ha kommet i gang. De har blant annet erfart at tilknytning med særskilte vilkår krever tett samarbeid mellom drifts- og analysemiljøer i flere nettselskaper og at volum er nødvendig for å få på plass gode rutiner for utkobling. De ser også muligheter for forbedringer i eksisterende avtale, og trekker frem følgende: - Varigheten på vilkårene bør ikke være ulik for ulike nettnivå - Lokale nettselskap bør ikke påta seg kostnader og generelt erstatningsansvar knyttet til håndtering av snitt i transmisjonsnettet. Nettselskapene bør håndtere aktive tiltak overfor egne nettanlegg eller kjøpe tjenester for dette fra andre. - Avtalen bør ikke være kundespesifikk, men generell for å kunne skaleres opp. Spørsmålet om vilkårene er varige eller midlertidige bør også samkjøres mellom nettselskapene. Andre nettselskap kom også med egne erfaringer. De fremhevet at det er viktig å få avklart ansvarsforholdet i operativ drift, herunder hvilke verktøy man bruker når. De pekte også på at det er viktig med god informasjon til kunden om hva tilknytning med særskilte vilkår innebærer.
6	Oppsummering og om neste møte i Samarbeidsforum Neste Samarbeidsforum er i mai 2022. Det legges opp til fysisk møte. Statnett vil sende ut Doodle med aktuelle datoer.

Vedlegg: Foiler vist i møtet, fra EnergiNorge, Distriktsenergi, RME, Lede, Agder Energi Nett og Statnett.